

Új napraforgó-peronoszpóra patotípusok

Dr. Bán Rita

Szent István Egyetem
Növényvédelmi Intézet

Napraforgó-peronoszpóra

Kutatási tevékenység Plasmoprotekt Kft.

**Alternatív védekezési
eljárások vizsgálata
(indukált rezisztencia)**

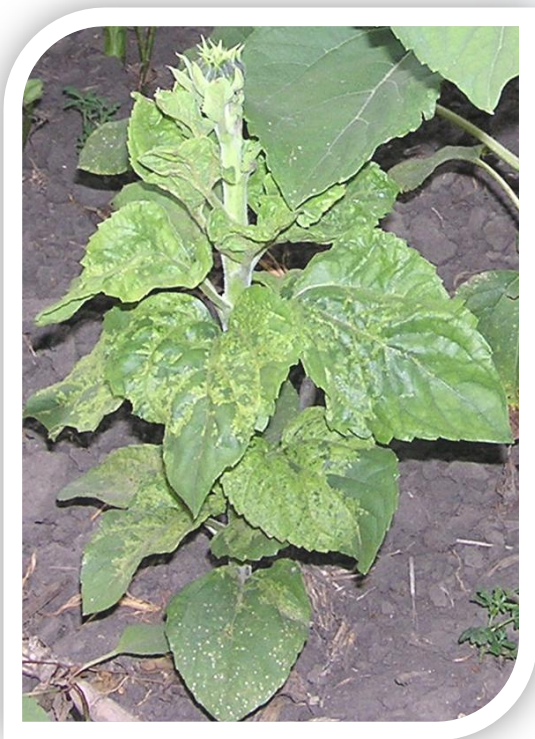
**Patotípusok elterjedése,
azonosítása**

Napraforgó-peronoszpóra

Plasmopara halstedii

Jelentőség

Világszerte elterjedt

A

Nem gyógyítható

B

Jelentős termésveszteség

C

Számos patotípus

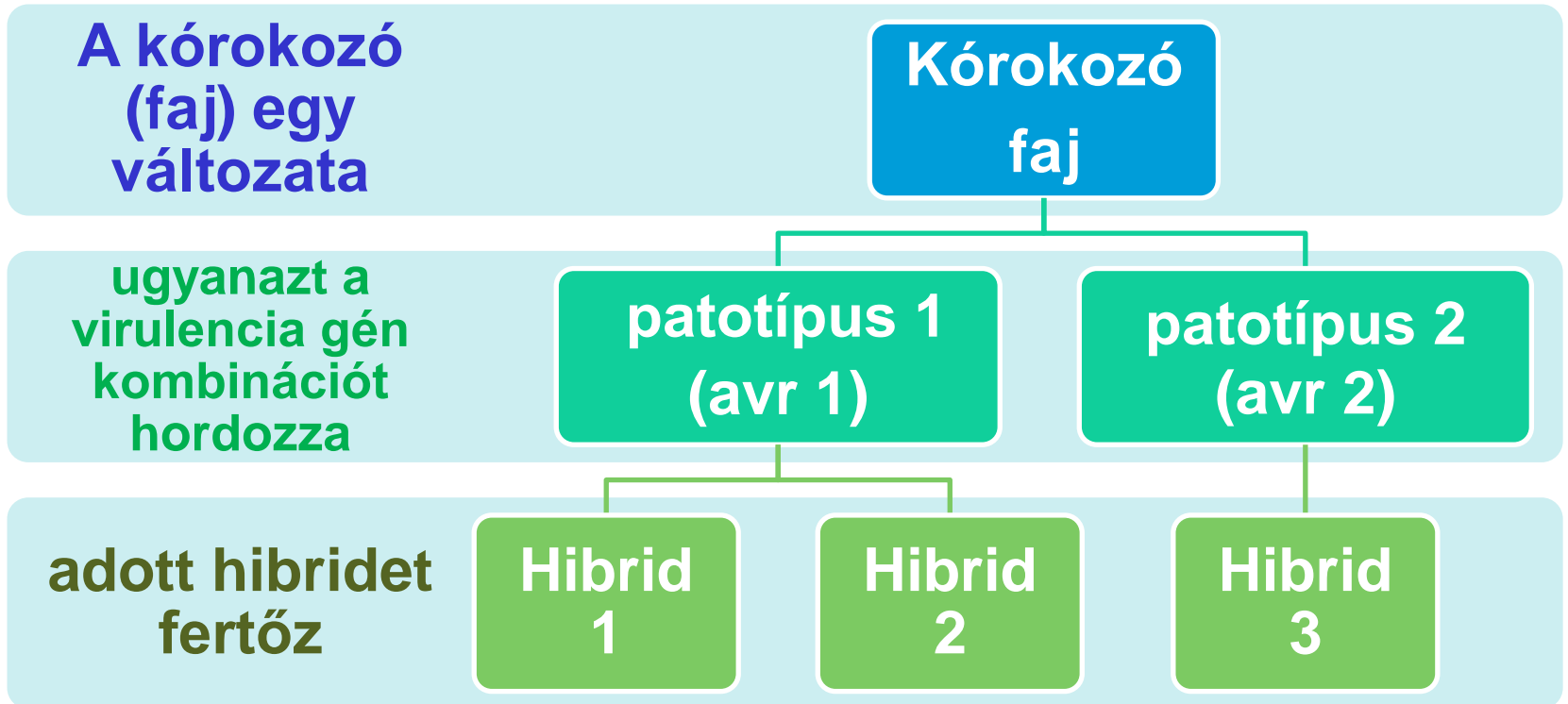
D

Napraforgó-peronoszpóra *Plasmopara halstedii* Védekezés

Napraforgó-peronoszpóra

Mi az a patotípus?

Napraforgó-peronoszpóra Patotípusok

NK Neoma

fertőzés

Betegség

700

710

730

704

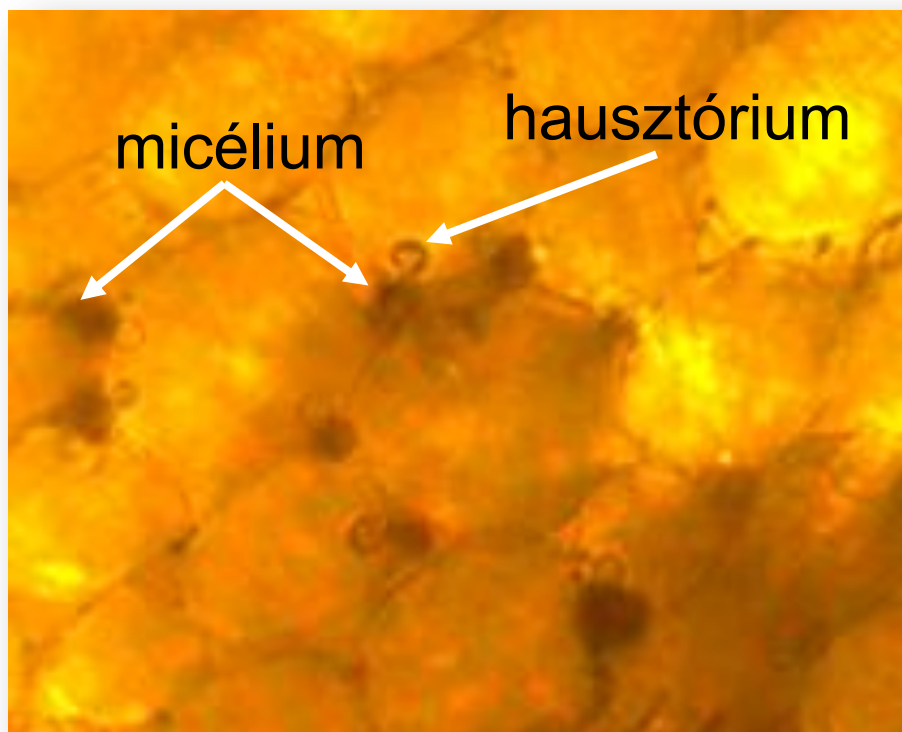
***P. halstedii* patotípusok**

Napraforgó-peronoszpóra

Néhány jellemző

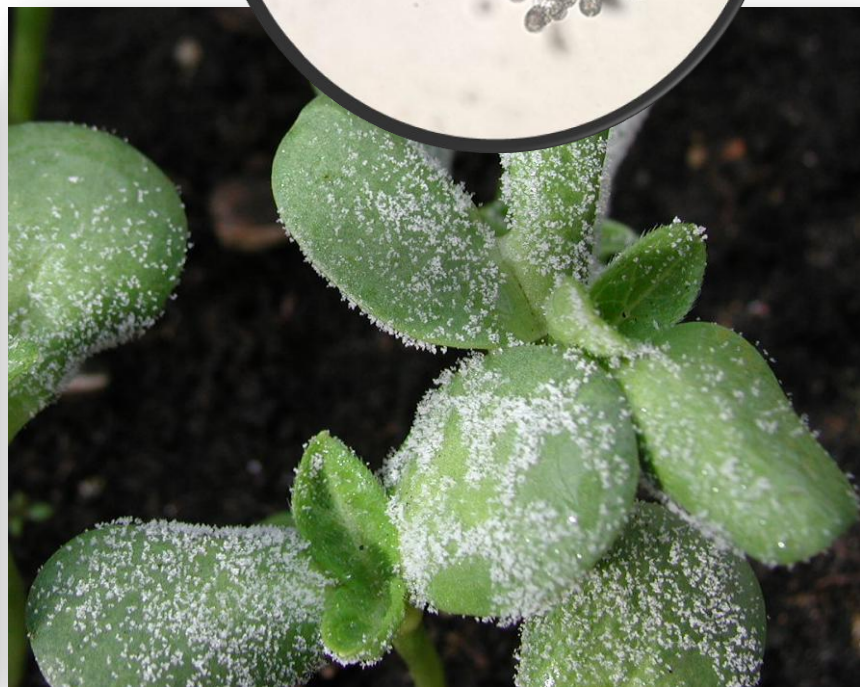
- Oomycota törzs
- Biotróf, endoparazita

Napraforgó-peronoszpóra

Tünetek

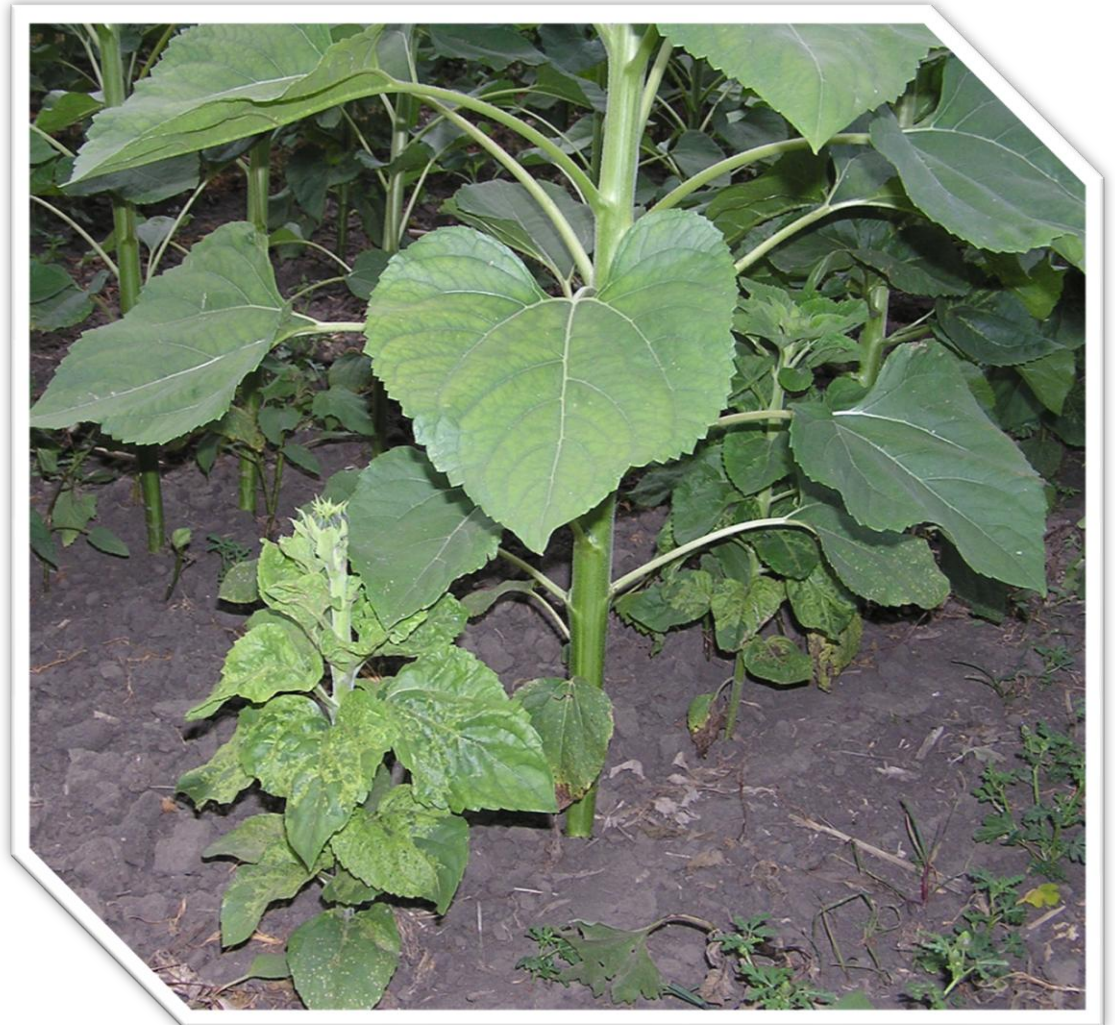
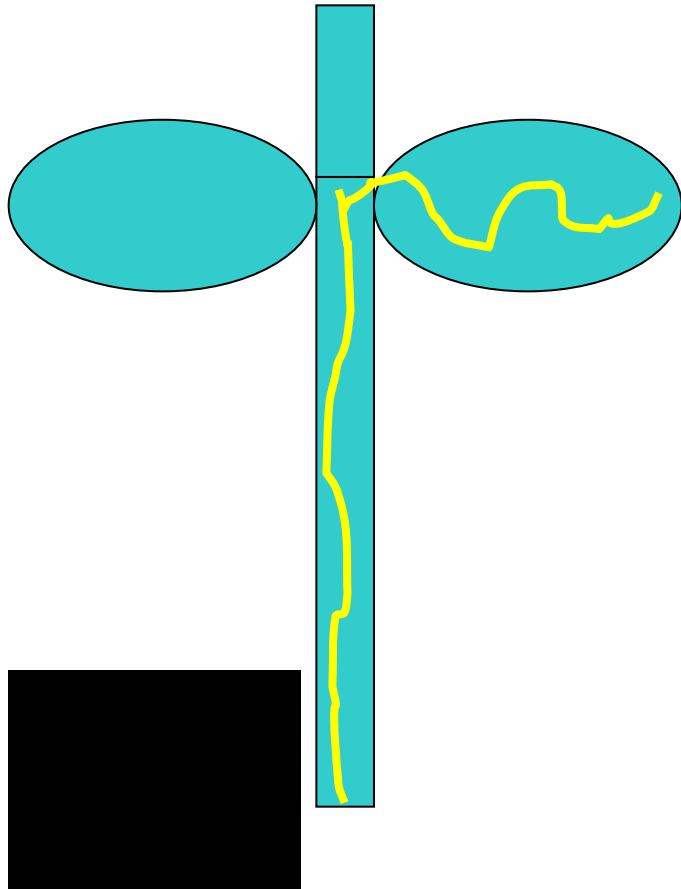
- fehér bevonat
- sporangiumtartó, sporangiumok
(ivartalan szaporodás)

Napraforgó-peronoszpóra

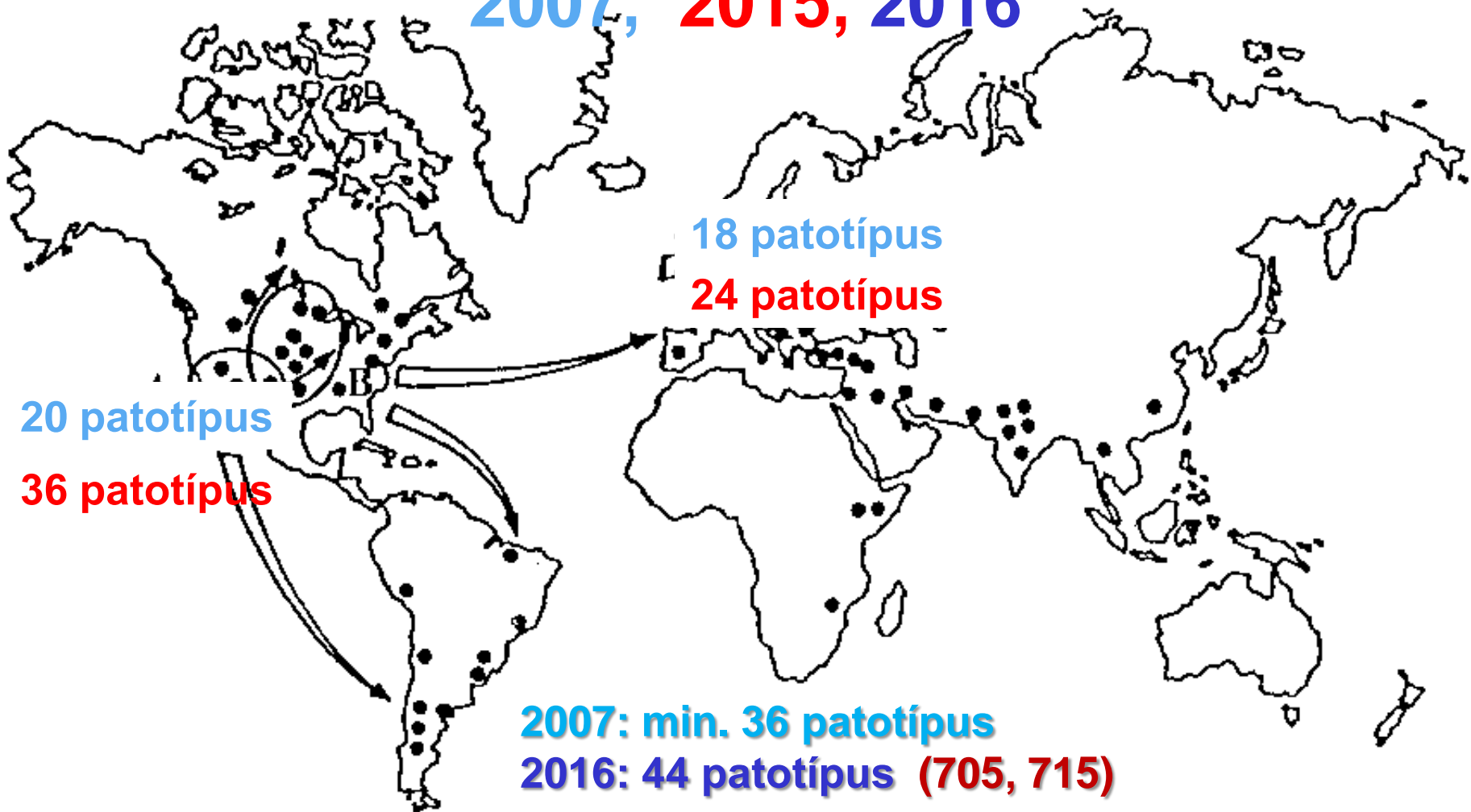
Fertőzés, tünetek

Plasmopara halstedii

A különböző patotípusok elterjedése világszerte

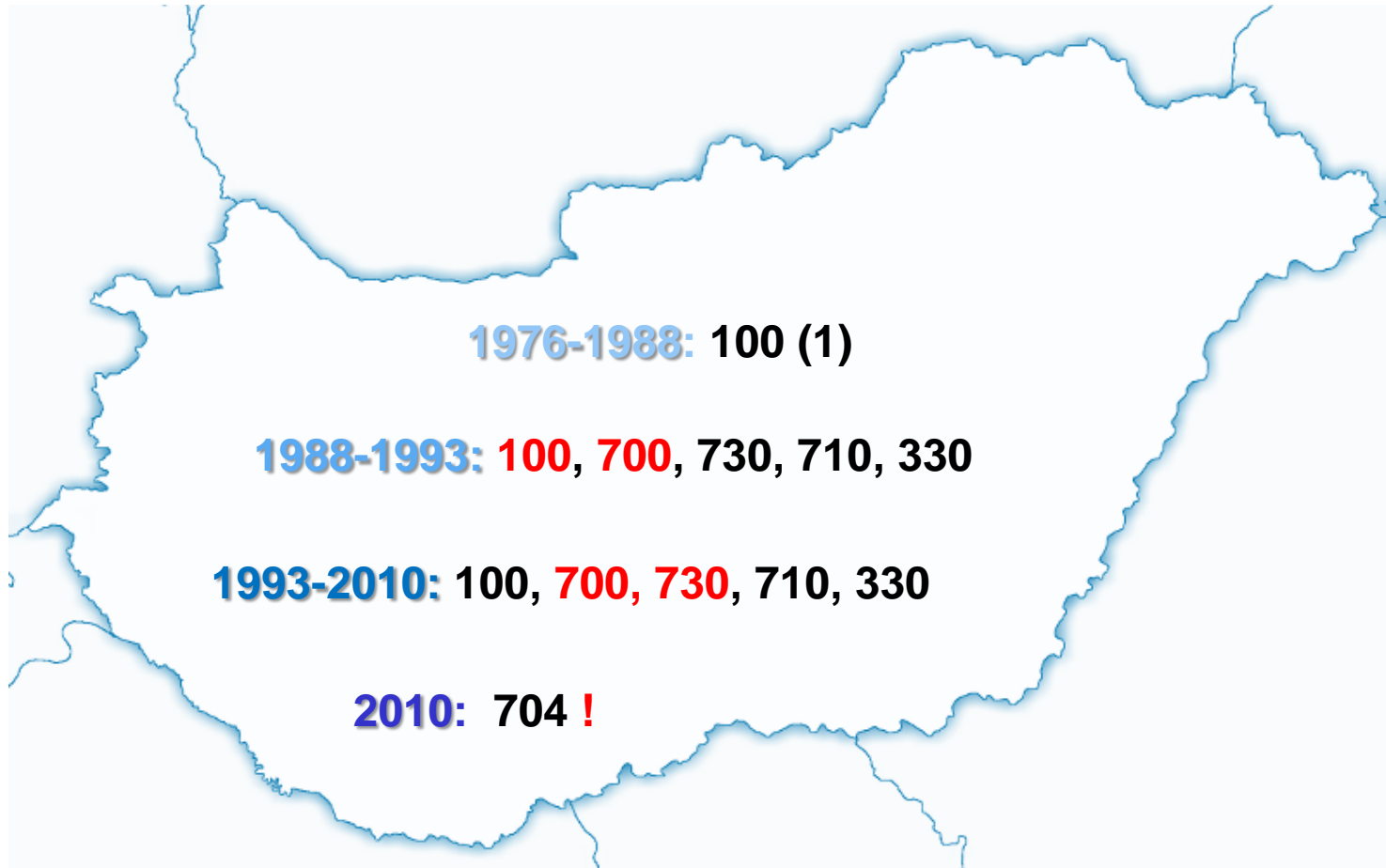
2007, 2015, 2016

Plasmopara halstedii

A patotípusok elterjedése hazánkban

1976-2010

Virányi and Masirevic 1991, Virányi and Gulya 1995, Virányi 2002, Gulya 2007,
Rudolf et al. 2011, Virányi et al. 2015

Napraforgó-peronoszpóra

Mintavételi helyek (2012, 2013, 2014, 2016)

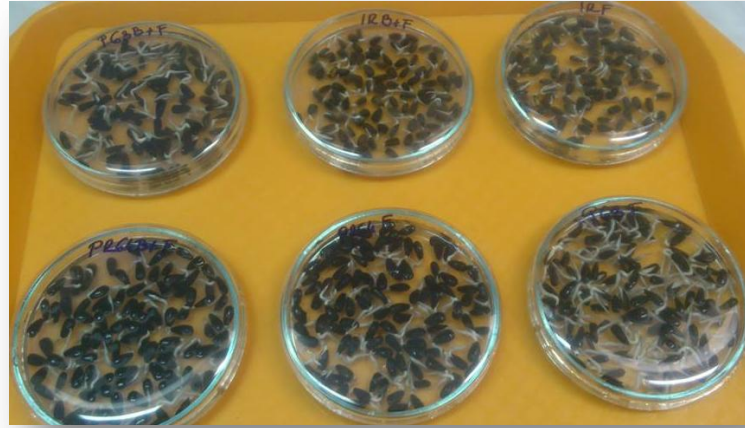

2016: Csörög, Csongrád

NK Kondi, NK Neoma, NK Brio (PI 6)
árvakelés

P. halstedii – patotípus azonosítás

Inokuláció, növénynevelés

P. halstedii – patotípus azonosítás

Differenciáló vonalak, nomenklatúra

	Diff. vonal	Értékelés		Rezisztens (R)/ Fogékony (S)	Érték	Értékek összege
		1	2			
1	ISZCS	94,4	100	S	1	7
2	RHA-265	86,7	100	S	2	
4	RHA-274	100	100	S	4	
1	DM-2	0	0	R	0	0
2	PM-17	0	0	R	0	
4	803-1	0	0	R	0	
1	HAR-4	0	0	R	0	4
2	HAR-5	0	0	R	0	
4	HA-335	87,5	100	S	4	

Napraforgó-peronoszpóra

A patotípus azonosítás eredménye

2012-2013

	700	704	710	714	730	770
Rákóczifalva (2012)		X	X			X
Árpádhalom (2012)	X	X	X		X	
Tizsasüly (2012)		X				
Újiráz (2012)		X				
Kunszent- márton (2013)				X		

2012:17 izolátum , 4 hely (12/17: 704)

2013: 40 %-os fertőzöttség, patotípusok keveréke: 714

Napraforgó-peronoszpóra

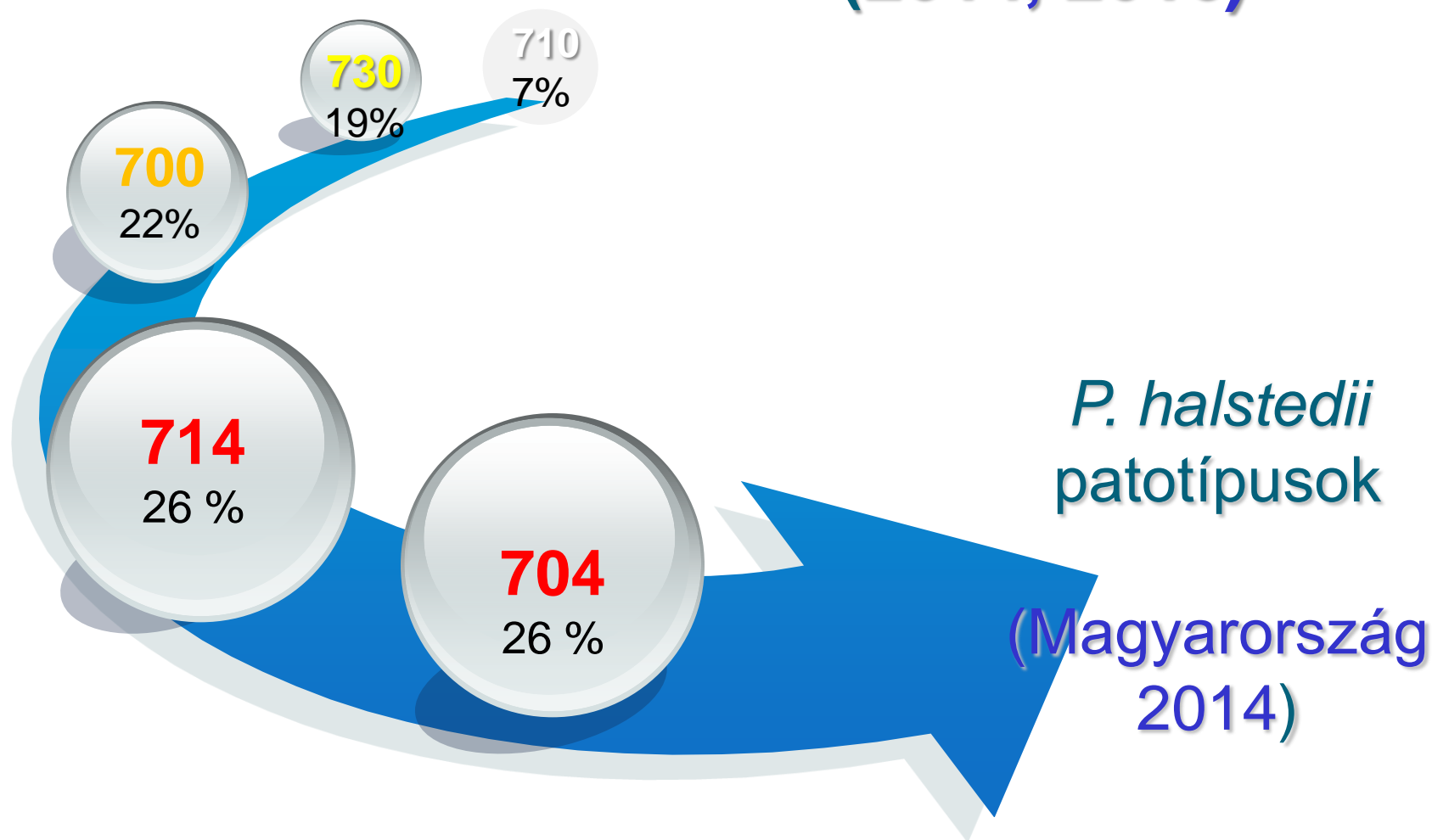
Patotípus azonosítás eredménye 2014

Termőhely	Izolátum kódja	Azonosított patotípus
KÖRÖSLADÁNY	1	700
KÖRÖSLADÁNY	2	714 (+734?)
KÖRÖSLADÁNY	3	704, 714
KÖRÖSLADÁNY	4	710, 700
TARCAL	5	730, 700
MÁD	6	700
TISZAFÜRED	7	730
CSÁRDASZÁLLÁS	8	704, 714
DOBOZ	9	704, 714
CSANYTELEK	10	730, 700
OROSHÁZA	11	704
GYULA	12	704
MARTONVÁSÁR	13	700
DEBRECEN	14	710, 730
KOMÁDI	15	714
JÁSZDÓZSA	16	730
ABONY	17	704, 714
KÖMLŐ	18	704, 714

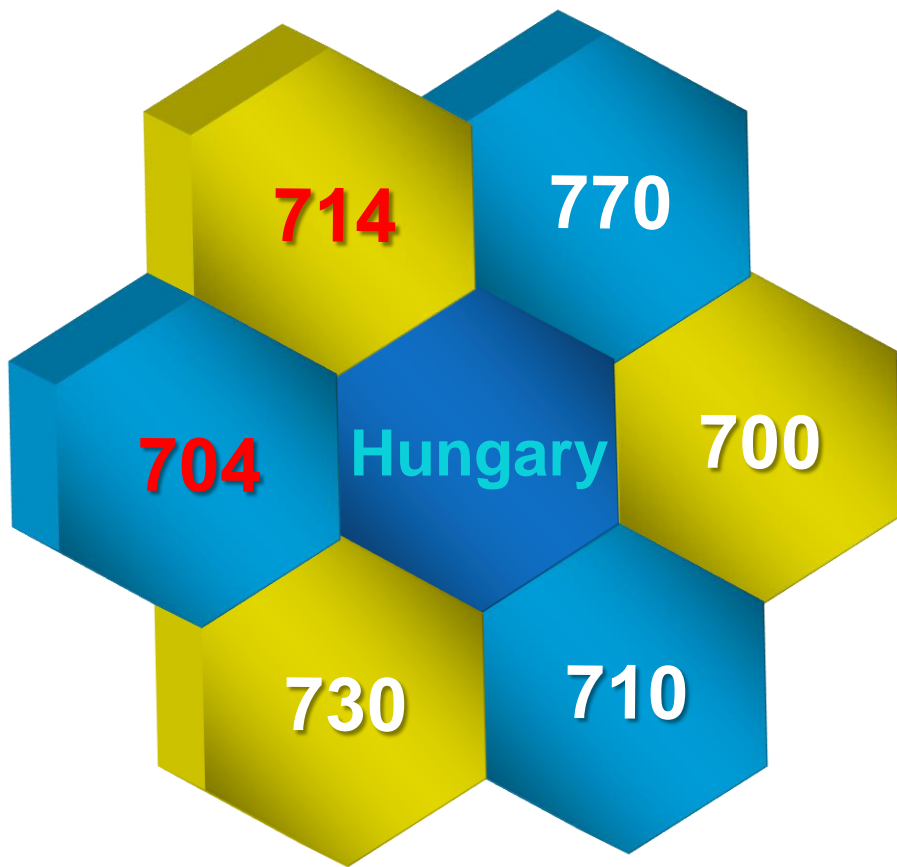
Napraforgó-peronoszpóra Patotípusok aránya

(2014, 2016)

2016: **704, 700**

A patotípus azonosítás eredménye (2012-2016)

Patotípusok

- 6 patotípus azonosítása
- patotípus összetétel (2012-2016)
- 714: új Moon
- 704: nagyobb elterjedés

P. halstedii patotípusok hazánkban Összevetés a korábbi időszakokkal

1976-1988: **100**

1988-1993

100, 300,
700, 730,
710, 330

(Virányi and Masirevic 1991
Virányi and Gulya 1995)

1993-2010

100, 700,
730, 710,
330, 770

(Virányi 2002
Gulya 2007)

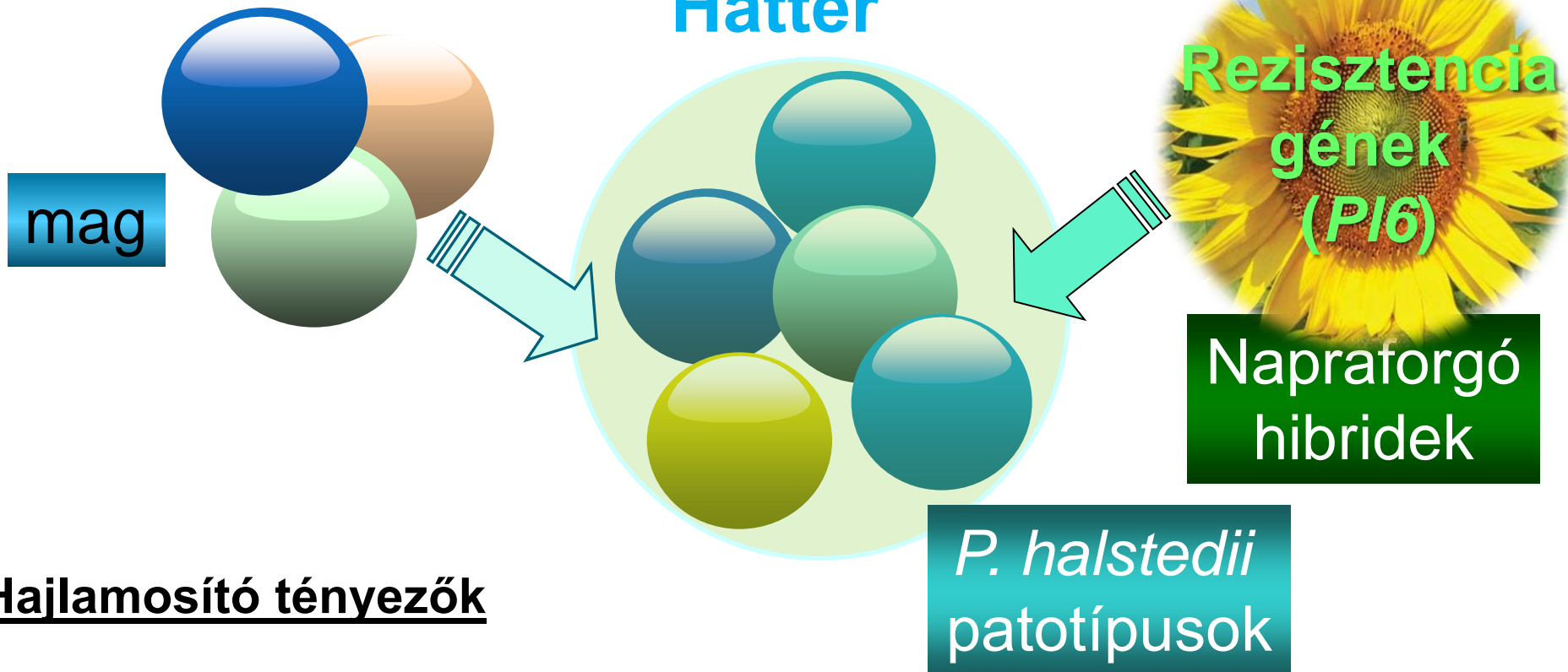
2010-2016

704, 714,
700, 730,
710, 770

(Rudolf et al. 2011
Bán et al. 2014a,b,c
Virányi et al. 2015
Bán et al. 2016)

Patotípus-összetétel változása

Háttér

Hajlamosító tényezők

- szűk vetésforgó (visszavetés 4 éven belül)
- árvakelések, gyomok!
- hideg, csapadékos időszak (2010, 2012, 2014)

**Új patotípusok
helyi
kialakulása**

- **hatékony rezisztencia génekkel rendelkező hibridek**
  - **peronoszpóra patotípusok folyamatos vizsgálata**
- **fajtaminősítés: új patotípusokkal szembeni R vizsgálata**

Néhány fontosabb publikációnk

Bán, R., Kovács, A., Baglyas, G., Perczel, M., Égei, M., Turóczi, Gy., Körösi, K. (2016): Napraforgó-peronoszpóra (*Plasmopara halstedii* (Farl.) Berl. et de Toni) patotípusok elterjedése hazánkban. *Növényvédelem* 52 (8): 391-396.

Körösi, K., Virányi, F., Barna, B., **Bán, R.** (2016): Induction of resistance with benzothiadiazole in sunflower: a comparison of biotrophic vs. necrotrophic pathosystems. *Acta Phytopath et Entomologica Hungarica* 51 (1):13-27.

Bán, R., Kovács, A., Perczel, M., Körösi, K., Turóczi, Gy. (2014): First report on the increased distribution of pathotype 704 of *Plasmopara halstedii* in Hungary. *Plant Disease* 98 (6): 844.1-844.1 (IF: 2,74).

Bán, R., Kovács, A., Körösi, K., Perczel, M., Turóczi, Gy. (2014): First report on the occurrence of a new pathotype, 714, of *Plasmopara halstedii* (sunflower downy mildew) in Hungary. *Plant Disease* 98 (11): 1580. (IF: 2,74).

Bán, R., Kovács, A., Perczel, M., Kiss, J., Körösi, K., Turóczi, Gy. (2014): A napraforgó-peronoszpóra (*Plasmopara halstedii* (Farl.) Berl. et de Toni) újabb patotípusainak megjelenése és terjedése Magyarországon. *Növényvédelem* 50 (10): 453-459.

Köszönöm a figyelmüket !

PlasmoProtect Kft
Perczel Mihály
Dr. Pálinkás Zoltán
Dr. Zalai Mihály

Syngenta
Kovács Attila

Növényvédelmi Intézet
Szent István Egyetem
Gödöllő

Dr. Kiss József
Dr. Virányi Ferenc
Dr. Körösi Katalin
Szőcs Tündér Ilona
Dr. Turóczi György
Papp Zoltán
Baglyas Gellért